

Verse spinazie in de schappen

- Voedselzekerheid wereldwijd onder druk
- Regeneratieve landbouw als een van de oplossingen
- Pensioenfondsen kunnen transitie steunen

De globale voedselzekerheid staat onder druk door verschillende redenen. Wereldwijd hadden 2,4 miljard mensen in 2022 geen toegang tot voedszaam, veilig en voldoende voedsel¹. Door teveel water tot te weinig water, verzuring, erosie tot verlies van biodiversiteit. Effecten hiervan zijn ook lokaal merkbaar, neem als voorbeeld het ontbreken van de spinazie in de schappen van de supermarkt door de hevige regenval de laatste tijd.

Om deze uitdaging tegen te gaan worden er nieuwe landbouwpraktijken ontwikkeld. Regeneratieve landbouw kan gezien worden als een collectief van landbouwpraktijken die naast het verkleinen van negatieve effecten ook positief bijdragen aan de natuur en het milieu, het klimaat, voedselzekerheid en sociale omstandigheden. Ook voor pensioenfondsen die via hun beleggingen altijd een exposure hebben naar agrarische productieketens is dit een belangrijk en actueel thema.

De overgang van conventionele landbouw naar regeneratieve landbouw is een grote transitie. Een transitie waarbij verschillende stakeholders in de hele keten moeten samenwerken en waar investeringen en kennisdeling van groot belang zijn. Pensioenfondsen kunnen via twee manieren bijdragen aan deze transitie.

1. FAO, IFAD, UNICEF, WFP and WHO. 2023. The State of Food Security and Nutrition in the World 2023. Urbanization, agrifood systems transformation and healthy diets across the rural–urban continuum. Rome, FAO. <https://doi.org/10.4060/cc3017en>

AUTEURS

Lars Laumen
Impact Due Diligence Specialist

Ten eerste door, bij de juiste businesscase en risico afwegingen, bij te dragen aan de financiering van regeneratieve landbouw. Ook via engagement kunnen pensioenfondsen bedrijven in hun beleggingsportefeuille stimuleren om met dit thema aan de slag te gaan. Hieronder gaan we dieper erop in wat regeneratieve landbouw precies is, wat ervan verwacht kan worden en waar goed op gelet moet worden.

Wat is regeneratieve landbouw precies?

Een exacte definitie is er nog niet, maar de basis van regeneratieve landbouw is om een gezonde bodem te creëren en onderhouden om zo een gezond ecosysteem te waarborgen. Een gezonde bodem is essentieel omdat het bijdraagt aan de voedselvoorziening via primaire productie; klimaatregulatie via opslag van koolstofdioxide; een rol speelt in de waterhuishouding van een gebied; de kringloop van nutriënten zoals stikstof en fosfor; en de biodiversiteit. Toenames in micro nutriënten zoals vitamine C zijn waargenomen en kunnen dus de voedingswaarde van voedsel vergroten². Regeneratieve landbouw kan dus impact realiseren voor de thema's klimaat, biodiversiteit én gezondheid. →

2. Manzeke-Kangara MG, Joy EJM, Lark RM, Redfern S, Eilander A and Broadley MR (2023) Do agronomic approaches aligned to regenerative agriculture improve the micronutrient concentrations of edible portions of crops? A scoping review of evidence. *Front. Nutr.* 10:1078667. doi: 10.3389/fnut.2023.1078667

Wat kan er van regeneratieve landbouw verwacht worden?

Regeneratieve landbouw is een transitie en zal niet van de ene op de andere dag gerealiseerd worden. Het is een grote stap en daarom is het stimuleren van regeneratieve maatregelen een goed beginpunt. Projecten zoals Re-Ge-NI dragen bij aan de ontwikkeling van kennis en samenwerkingen binnen de sector en de wetenschap. Re-Ge-NI heeft onder andere als doelstelling om 1.000 boeren te ondersteunen met de overgang naar regeneratieve landbouw met een positieve business case. De ontwikkeling van ongeveer 20 reproduceerbare en rendabele boerenbedrijfsmodellen voor regeneratieve productie moet hieruit volgen.

Regeneratieve landbouw is complex, en er gaat géén 'one size fits all' zijn. Enkel in Nederland zijn er al verschillende bodemtypen zoals veen, löss, zand, klei. Daarnaast zijn andere factoren zoals het klimaat en waterbeschikbaarheid ook van belang. Net zoals conventionele landbouw per land, regio en locatie verschilt zal dit bij regeneratieve landbouw niet anders zijn.

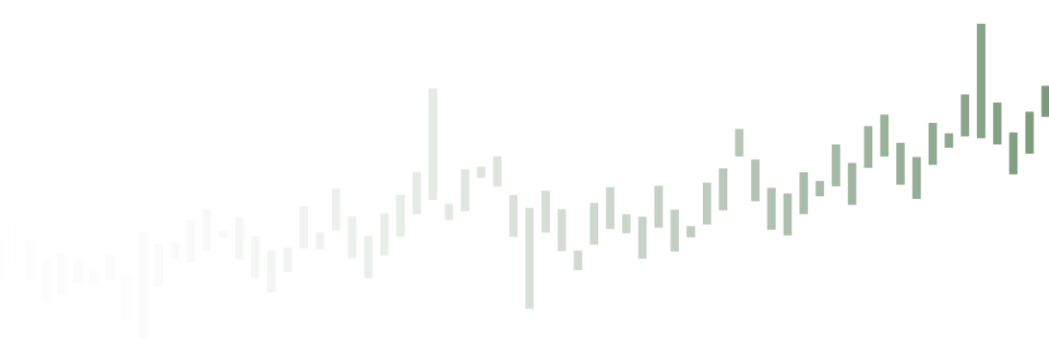
Bij regeneratieve landbouw wordt breder gekeken dan alleen voedsel productie. Er wordt ook gekeken naar de bijdrage aan het biodiversiteitsherstel en klimaat mitigatie. Deze aanpak sluit dus ook goed aan bij impact investing, aangezien bij regeneratieve landbouw ook expliciet naar de milieu impact wordt gekeken. Door dit te doen is het ook de verwachting dat regeneratieve landbouw robuuster is voor bijvoorbeeld klimaatverandering, wateroverlast en biodiversiteitsverlies, en daarmee ook de risico's vermindert.

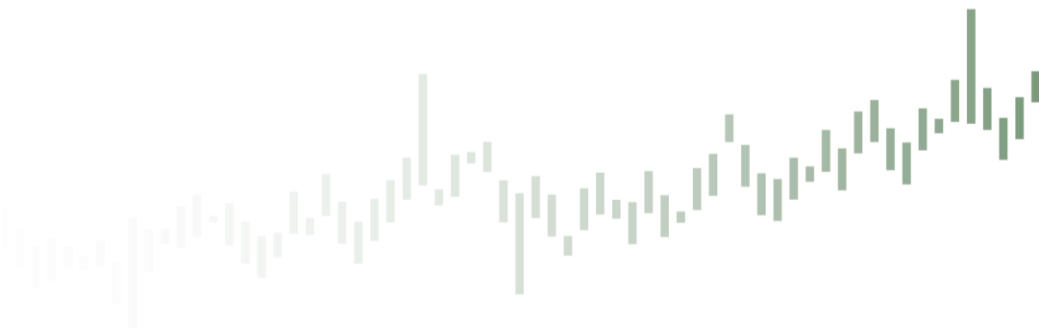
Waar moeten we goed op letten?

Een solide businesscase is cruciaal om financiering voor regeneratieve landbouw te organiseren. Het moet voldoende opleveren voor de boeren om rendement te kunnen maken, maar dit ook hand in hand te laten gaan met een duurzame vorm van landbouw, die bijdraagt aan een gezonde bodem en voedsel systeem die blijvend is voor de generaties in de toekomst.

De meetbaarheid van de impact die regeneratieve landbouw realiseert is hierbij cruciaal. Er is echter nog geen consensus over de juiste wetenschappelijke methodiek om bijvoorbeeld het succes of de efficiëntie te monitoren. Dit leidt tot een risico op greenwashing. Om dit risico te mitigeren is het hanteren van een solide raamwerk essentieel. Het BENCHMARKS project door de EU ontwikkelt een raamwerk met het doel om de basis te vormen voor een standaardisatie van het monitoringsproces.

Het risico op greenwashing is dus aanwezig, maar het inkomen is gemiddeld gezien stabiel en de waarde van de grond is relatief stabiel. De risico's van conventionele landbouw technieken worden door onder andere klimaatverandering steeds groter. Een regeneratieve aanpak met een gezonde bodem en een diverse gemeenschap aan gewassen heeft een hogere veerkrachtigheid. Hiermee kan er wereldwijd worden bijgedragen aan de voedselzekerheid en lokaal aan het waarborgen van de aanwezigheid van spinazie in de schappen van de supermarkt. ●

Disclaimer

Achmea Investment Management B.V. ("Achmea IM") heeft de informatie in dit document met zorg samengesteld. Deze informatie is alleen bestemd voor gekwalificeerde beleggers en/of professionele beleggers zoals bedoeld in de Wet op het financieel toezicht ("Wft"). Dit document is of bevat (i) geen aanbod of uitnodiging om financiële instrumenten te kopen, te verkopen of te verhandelen (in de zin van 1:1 Wft), (ii) geen beleggingsaanbeveling of beleggingsadvies (in de zin van 1:1 Wft), en (iii) geen juridisch of fiscaal advies. Raadpleeg in voorkomende gevallen een juridisch of fiscaal adviseur. Achmea IM raadt af een (beleggings)beslissing uitsluitend te baseren op de in dit document opgenomen informatie. Achmea IM is niet aansprakelijk voor schade die het gevolg is van een dergelijke (beleggings)beslissing.

Dit is reclame. Raadpleeg het prospectus van het Achmea IM Euro Corporate Bond Fund voordat u een beleggingsbeslissing neemt. De weergegeven scenario's zijn een schatting van het toekomstige rendement op basis van gegevens uit het verleden, en geven geen exacte indicatie. Uw rendement hangt af van hoe de markt presteert en hoe lang u de belegging/het product aanhoudt.

De informatie in dit document is (mede) gebaseerd op informatie die Achmea IM van betrouwbaar geachte informatiebronnen heeft verkregen. Achmea IM garandeert niet de betrouwbaarheid van die bronnen en de juistheid en volledigheid van de van die bronnen verkregen informatie. De informatie in dit document is puur informatief en u kunt daaraan geen rechten ontleen. Alle informatie is een momentopname, tenzij uitdrukkelijk anders is aangegeven. Het verstrekken van dit document na de oorspronkelijke publicatiedatum is geen garantie dat de hierin opgenomen informatie op die latere datum nog juist en volledig is. Achmea IM heeft het recht om deze informatie zonder aankondiging te wijzigen. Het noemen van rendementen op beleggingen in dit document dient uitsluitend als uitleg en toelichting. Achmea IM spreekt daarmee geen verwachting uit over het rendement of koersverloop van die beleggingen. De waarde van uw belegging kan fluctueren en in het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst. De informatie in dit document is gebaseerd op door Achmea IM gemaakte aannames. Het is mogelijk dat andere aannames worden gemaakt dan de door Achmea IM gemaakte aannames. De door Achmea IM getrokken conclusies zijn daarom niet noodzakelijkerwijs juist en/of volledig.

U mag de informatie in dit document alleen voor eigen persoonlijk gebruik kopiëren. Informatie over de beleggingsinstellingen van Achmea IM kan een publicitaire mededeling bevatten. Raadpleeg het prospectus van de beleggingsinstellingen op [achmeainvestmentmanagement.nl](https://www.achmeainvestmentmanagement.nl) voordat u een beleggingsbeslissing neemt. U mag de informatie niet overnemen, vermenigvuldigen, distribueren of openbaren zonder schriftelijke toestemming van Achmea IM. Alle informatie (teksten, foto's, illustraties, grafisch materiaal, handelsnamen, logo's, woord- en beeldmerken) blijft eigendom van of in licentie bij Achmea IM en wordt beschermd door auteursrecht, merkenrecht en/of intellectueel eigendomsrecht. Er worden geen rechten of licenties overgedragen bij gebruik van of toegang tot deze informatie.

Uitgegeven door: Achmea Investment Management B.V., statutair gevestigd te Zeist en kantoorhoudende te Zeist (Handelsregister nr. 18059537). Achmea IM is geregistreerd bij de Autoriteit Financiële Markten ("AFM") in Amsterdam (AFM registratie 15001209) als beheerder van beleggingsinstellingen zoals bedoeld in artikel 2:65a Wft en is onder deze vergunning bevoegd tot het verlenen van de beleggingsdiensten als opgenomen in het door de AFM gehouden register.